

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 6 sierpnia 2020 r.

Poz. 3724

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.194.2020.KN WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 4 sierpnia 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713)

stwierdzam nieważność

§ 2. w zakresie wyrazów „z mocą obowiązującą od 26 stycznia 2020 r.” uchwały Nr XXII/167/2020 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 29 czerwca 2020 r. *zmieniającej uchwałę w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych w Gminie i Mieście Sianów.*

Uzasadnienie

W dniu 29 czerwca 2020 r. Rada Miejska w Sianowie podjęła uchwałę Nr XXII/167/2020 *zmieniającą uchwałę w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych w Gminie i Mieście Sianów.*

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 16 lipca 2020 r. W toku badania legalności tego aktu stwierdzono, że w odniesieniu do jej wejścia w życie, w stopniu istotnym narusza ona obowiązujący porządek prawny ze względów omówionych poniżej.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Nr XXII/167/2020 Rada Miejska w Sianowie przywołała art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych¹⁾, zgodnie z którym *organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł.*

Mocą uchwały Nr XXII/167/2020 Rada Miejska w Sianowie zmieniła uchwałę Nr LVII/388/2018 z dnia 24 września 2018 r. w *sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych w Gminie i Mieście Sianów* poprzez dodanie opłat za zajęcie 1 m² powierzchni jezdni pasa drogowego w związku z prowadzeniem robót w pasie drogowym w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej i innych oraz za zajęcie 1 m² powierzchni pasa drogowego na cele dotyczące umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego – zajętego przez rzut poziomy urządzeń i obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej.

Analiza dokonanych przez Radę Miejską w Sianowie zmian w uchwale Nr LVII/388/2018 prowadzi do wniosku, że wobec adresatów uchwały ustanowione zostały nowe regulacje w postaci opłat za zajęcie pasa drogowego. Podjęcie uchwały, mocą której organ stanowiący gminy zdecydował o obowiązywaniu nowych opłat za zajęcie pasa drogowego nie jest niezgodne z prawem pod warunkiem, że nie ustanawia mocy wstecznej

¹⁾ Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 470 z późn. zm.).

wejścia w życie takich przepisów, a ich wysokość jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa. Tymczasem zgodnie z § 2 kwestionowanej uchwały *uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z mocą obowiązującą od 26 stycznia 2020 r.* Powyższe oznacza, że uchwała Nr XXII/167/2020 będzie wywoływała wobec adresatów skutki prawne, z mocą wsteczną – od dnia 26 stycznia 2020 r.

Mocą postanowienia § 2 kwestionowanej uchwały doszło do skrócenia przewidzianego w art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych²⁾ czternastodniowego okresu *vacatio legis*. Przepis art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej³⁾ uzależnia wejście w życie aktu prawa miejscowego od jego ogłoszenia na zasadach i w trybie przewidzianym w ustawie o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Przepisy ustawy jednoznacznie przesądzają z jednej strony o kwalifikacji aktów prawa miejscowego, stanowionych przez organy gminy, zaliczanych do katalogu aktów podlegających publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 13 pkt 2 ustawy), a z drugiej strony o konieczności ustalenia odpowiedniego terminu wejścia w życie takiego aktu, oznaczonego nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia (art. 4 ust. 1 ustawy). Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych *akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy (ust. 1), w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym*.

Przesłanką dla skrócenia *vacatio legis* jest „uzasadniony przypadek”. Oznacza to, że taki zabieg nie leży w swobodzie działania organu prawodawczego. Nie może on podjąć arbitralnej decyzji o ustaleniu terminu krótszego niż nakazuje ustawa. Może to uczynić jedynie, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności uzasadniające skrócenie terminu pomiędzy ogłoszeniem aktu, a jego wejściem w życie. Organ prawodawczy, skracający *vacatio legis* stanowionego przez siebie aktu, zobowiązany jest do wykazania, że jest to przypadek uzasadniony. Adresaci przepisów zmieniających - nowych stawek opłat za zajęcia pasa drogowego, powinni mieć odpowiedni czas na przygotowanie się do nowej sytuacji prawnej spowodowanej podjętą uchwałą. Kwestionowane zmiany uchwały rodzić będą bowiem dla nich bezpośrednie konsekwencje finansowe. W przypadku uchwały Nr XXII/167/2020 nowe opłaty wprowadzone przepisami prawa miejscowego, obowiązujące z datą wsteczną godzi w zasadę demokratycznego państwa prawa.

Mając na względzie powyższe, wobec przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, stwierdzenie nieważności § 2 w zakresie wyrazów „z mocą obowiązującą od 26 stycznia 2020 r.” uchwały Nr XXII/167/2020 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 29 czerwca 2020 r. *zmieniającej uchwałę w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych w Gminie i Mieście Sianów*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Subocz
WICEWOJEWODA

²⁾ Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).

³⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).